

Dosarul nr.3ra-1340/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Pahopol, V.Negru, A.Bostan)

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Gheorghe Străisteanu,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Gheorghe
Străisteanu împotriva Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție
mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație,
obligarea examinării cererii, prezentării informației și repararea prejudiciului
moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani, a fost casată
hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost
pronunțată o decizie nouă, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 5 noiembrie 2018 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului de
Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău (în continuare Inspectoratul
de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău) cu privire la constatarea încălcării dreptului
la informație, obligarea examinării cererii, prezentării informației și repararea
prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 30 septembrie 2018, ora
11:31, a expediat prin poșta electronică la adresa Inspectoratului de Poliție
Rîșcani, mun. Chișinău o cerere în baza Legii privind accesul la informație
semnată digital, solicitând să fie informat: care este data și nr. de înregistrare a
cererii sale din 21 septembrie 2018, ora 18:34; la care persoana responsabilă din
cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău se află în procedură de
examinare și la ce etapă de examinare se află cererea.

Reclamantul a subliniat că de la data expedierii și recepționării cererii din 30 septembrie 2018, au trecut 36 de zile, însă răspuns și informația solicitată de la Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău nu a primit.

În opinia reclamantului, angajații Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău i-au încălcat grav dreptul la informație și dreptul la examinarea cererii din 30 septembrie 2018 în termenul stabilit de lege, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune.

Gheorghe Străisteanu a solicitat constatarea încălcării dreptului acestuia la informație și dreptul la examinarea cererii din 30 septembrie 2018 în termenul stabilit de lege, obligarea pârâtului Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău de a examina cererea din 30 septembrie 2018 conform legislației în vigoare și de a-i prezenta informația solicitată cu încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 3000 lei cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termenul prevăzut de lege a cererii din 30 septembrie 2018 și prin refuzul de a furniza informația solicitată.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Străisteanu a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău a dreptului lui Gheorghe Străisteanu la acces la informație, manifestat prin nefurnizarea în termen a informației solicitată prin cererea din 30 septembrie 2018. S-a obligat Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău de a examina cererea lui Gheorghe Străisteanu din 30 septembrie 2018 conform legislației în vigoare și de a-i prezenta acestuia informația solicitată. S-a încasat din contul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu suma de 500 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani, a fost casată hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o decizie nouă, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat ca fiind neîntemeiată soluția instanței de fond de admitere a acțiunii. Aceasta deoarece deși reclamantul/intimat a invocat că partea pârâtă/apelantă - Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău nu i-a oferit un răspuns la cererea sa din 30 septembrie 2018 în baza Legii privind accesul la informație, reclamantul/intimat nu a probat faptul că informația solicitată prin cererea din 30 septembrie 2018 care a fost expediată la adresa electronică-ips_riscani@igp.gov.md a fost recepționată de partea apelantă și că această informație a fost sistematizată de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău.

Or, reclamantul/intimat nu a anexat la materialele cauzei, nici în instanța de fond și nici în instanța de apel confirmarea faptului că cererea din 30 septembrie 2018 expediată la adresa electronică - ips_riscani@igp.gov.md, a

fost recepționată de Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău și înregistrată în registrul de evidență a corespondenței.

La acest capitol, instanța de apel a subliniat că extrasul din căsuța poștală electronică anexat de reclamant la materialele dosarului, confirmă doar faptul și momentul expedierii cererii din 30 septembrie 2018 și nicidecum nu certifică faptul că această cerere a fost recepționată de destinatar, nereflexând nici momentul recepționării acesteia, or, nu poate fi acceptată în calitate de probă suficientă faptul expedierii unei scrisori, ci este necesară dovada recepționării acesteia.

De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a mai menționat că prin cererea de chemare în judecată și suportul probator administrat la caz, reclamantul/intimat nu a probat faptul că, informația solicitată prin cererea din 30 septembrie 2018 prin care a solicitat să fie informat despre: care este data și nr. de înregistrare a cererii sale din 21 septembrie 2018 ora 18:34; la care persoană responsabilă din cadrul IP Rîșcani se află în procedură de examinare și la ce etapă de examinare se află cererea, reprezintă informație oficială în sensul art. 6 alin.(1) al Legii privind accesul la informație.

Or, nu constituie obiect al Legii precitate - activitatea autorității publice care acționează în baza Codului contravențional sau Codului Penal sau desfășurată conform atribuțiilor acestora, dacă aceasta se referă la alte aprobări, autorizații, prestări de servicii și orice alte solicitări, în afara informațiilor oficiale.

Astfel prima instanță, la caz, greșit a constatat nesoluționarea în termen a cererii de acces la informație, dat fiind că, precum s-a menționat mai sus, cu certitudine a fost constatat faptul că în mod prioritar reclamantul/intimat nu a anexat suficiente probe care ar confirma recepționarea cererii de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău și nu în ultimul rând - informațiile solicitate de Gheorghe Străisteanu prin cererea depusă nu sunt asimilate informațiilor oficiale, ci țin de realizarea dreptului acestuia în calitate de persoană care a sesizat autoritatea competentă – la caz Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău cu o cerere de pornire a unor investigații cu caracter contravențional sau penal.

Respectiv, în această procedură toate drepturile reclamantului/apelant urmând a fi realizate reieșind din calitatea sa procesuală concretă, fiind reglementate de legislația contravențională sau procesual-penală, după caz.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate pretențiile reclamantului cu privire la constatarea îngrădirii dreptului de acces la informație, obligarea examinării cererii din 30 septembrie 2018 și prezentării informației indicate în cerere.

Cu referire la pretenția acțiunii privind încasarea prejudiciului moral, aceasta a fost considerată neîntemeiată și respinsă, deoarece aceasta reprezintă o pretenție subsecventă pretenției privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, care a fost apreciată de instanță ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 1 octombrie 2019, Gheorghe Străisteanu a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actului judecătoresc contestat ce constituie obiectul prezentului recurs cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în referința asupra cererii de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că la dosar nu este anexată nici o probă despre faptul eliberării informației de către furnizorul de informație, aviz poștal de recepție sau altă semnătură precum că recurentul în calitate de petiționar, ar fi primit informația solicitată, cum nu există și alt document care ar confirma cele invocat de pîrît și admise greșit de instanța de apel.

Respectiv, instanța de apel a ignorat toate probele, toate prevederile legislației în vigoare, inclusiv recomandările CEDO, care prevăd expres că: hotărârea instanței judecătorești se pronunță în numele Legii, trebuie să fie legală, întemeiată și să conțină răspunsuri la toate pretențiile; hotărârea judecătorească trebuie să fie pe cât de posibil de concisă. Ea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de reclamant și pârât, condiții însă ce nu se atestă la caz.

Plus la aceasta, instanța de apel contrar unificării practice judiciare nu a ținut cont de deciziile irevocabile emise în litigiile asemănătoare, iar aceste aspecte denotă ilegalitatea actului judecătoresc contestat.

Ca urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată, de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 1 octombrie 2019 este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 septembrie 2019.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Gheorghe Străisteanu în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Gheorghe Străisteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gheorghe Străisteanu.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Gheorghe Străisteanu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu